ÚŘEDNÍ LIST
Československé republiky

Částka 79 | V Praze dne 23. října 1959 | Cena 80 haléřů

OBSAH:

(196 a 197) 196. Vyhláška předsedy Státní plánovací komise a ministra financí o zvýšení hmotné zainteresovanosti na rozvoji a zavádění nové techniky.

197. Směrnice generálního ředitele Státní banky československé o poskytování úvěru na novou techniku.

196

VYHLÁŠKA

předsedy Státní plánovací komise a ministra financí

ze dne 16. října 1959

o zvýšení hmotné zainteresovanosti na rozvoji a zavádění nové techniky

Předseda Státní plánovací komise a ministr financí po projednání s vybranými podniky stanoví na základě zásad schválených vládou podle § 1 odst. 2 písm. h) a § 2 písm. c) vládního nařízení č. 44/1959 Sb., kterým se stanoví statut Státní plánovací komise, § 11 zákona č. 83/1958 Sb., o úpravě finančního plánování a finančního hospodaření národních podniků a ostatních hospodářských organizací státního socialistického sektoru, § 20 odst. 1 písm. a) zákona č. 8/1959 Sb., kterým se stanoví pravidla o státním rozpočtu a hospodaření s rozpočtovými prostředky, a podle § 22 odst. 3 č. 3 zákona č. 76/1952 Sb., o dani ze mzdy, v dohodě s Ústřední radou odborů, Státním výborem pro rozvoj techniky a Československou akademií věd:

Část I

Úvodní ustanovení

Nová organizace řízení, plánování a financování vytvořila předpoklady pro prohloubení účasti pracujících na řízení výroby a na jejím stálém zhospodárňování.

Pro zabezpečení maximálního růstu společenské produktivity práce se prohlubuje dosavadní soustava hmotné zainteresovanosti dalšími ekonomickými podněty, jimiž se zvýší zájem podniků, výzkumných ústavů a pracujících na řešení a zavádění nové techniky.

Uplatňování pokrokové techniky v socialistické výrobě mění zásadně způsob práce. Zvyšuje produktivitu dělníkovy práce při snižování jeho fyzické námahy, umožňuje ve stejném čase vyrábět více a kvalitnějších výrobků a zkracovat tak pracovní dobu, činí práci kulturnější a radostnější. Technika za socialismu slouží plně všem pracujícím. Za socialismu jsou pracující společenskými vlastníky všech výrobních prostředků. Za socialismu je člověk uvědomělým pánem strojů a tyto stroje vědomě a z vlastní vůle roztáčí na nejvyšší obrátky k dobru vlastnímu i celé společnosti.

Proto se ve vlastním zájmu všichni pracující podílejí aktivně a uvědoměle na řešení otázek nové techniky a na jejím nejefektivnějším využití zlepšovacími návrhy, vynálezy a úsilím o všestranné zvládnutí a využití nové techniky.

Cílem těchto opatření je pod vedením Komunistické strany Československa a za soustavného úsilí Revolučního odborového hnutí ještě dále ve všech formách rozvinout tvořivou účast pracujících na řešení otázek nové techniky. Ovládnutí nové techniky všemi pracujícími urychlí dovršení výstavby socialismu a postupný přechod ke komunismu.

§ 1

(1) Tato vyhláška obsahuje opatření pro zvýšení hmotné zainteresovanosti na řešení úkolů nové techniky a jejím zavádění, které jsou uvedeny v plánech vědeckovýzkumných prací, v plánech vývoje, osvojení a zavedení výroby nových průmyslových výrobků a osvojení nových výrobních technologií a v plánech technické normalizace na všech organizačních stupních.

(2) Úkoly nové techniky řeší vědeckovýzkumná pracoviště akademií věd a vysokých škol, resortní výzkumné ústavy, výzkumné ústavy a pracoviště technického rozvoje výrobních hospodářských jednotek a podniků místního hospodářství.

(3) Při uplatňování této vyhlášky je třeba se pro zajištění účasti pracujících při řešení úkolů nové techniky důsledně opírat o technickoekonomické, vědecké a technické rady a závodní pobočky Československé vědeckotechnické společnosti, a to zejména při sestavování plánu technického rozvoje, při rozborech společenské efektivnosti a hodnocení řešených úkolů.

(4) Předpokladem pro uplatnění této vyhlášky jsou rozbory společenské efektivnosti úkolů nové techniky vypracované podle zásad, jež jsou uvedeny v metodických pokynech pro sestavení pětiletého plánu vývoje, osvojení, zavedení výroby nových průmyslových výrobků a osvojení nových výrobních technologií.

Část II

Plánování a rozbory společenské efektivnosti úkolů nové techniky

§ 2

(1) Plánování technického rozvoje a způsob vypracování rozborů společenské efektivnosti plánovaných úkolů řeší metodické pokyny pro sestavení pětiletého plánu rozvoje národního hospodářství vydané Státní plánovací komisí, Československou akademií věd a Úřadem pro normalizaci.

(2) Tyto metodické pokyny, jakož i zásady a způsoby propočtu jednotlivých ukazatelů pro vypracování rozborů společenské efektivnosti plánovaných úkolů jsou rozpracovány ministerstvy a ústředními orgány v jejich metodických pokynech podle zvláštních podmínek jednotlivých odvětví národního hospodářství.

Část III

Tvorba cen

§ 3

Zvýšení aktivní úlohy ceny nových výrobků při zavádění nové techniky řeší předpisy Státní plánovací komise*) a na základě těchto předpisů a s přihlédnutím k zásadám vládního usnesení o zvýšení hmotné zainteresovanosti na zavádění nové techniky podrobnější pokyny o metodice tvorby cen, které vydaly jednotlivé ústřední orgány.

Část IV

Osobní hmotná zainteresovanost

§ 4

(1) Tato část vyhlášky se vztahuje jen na úkoly obsažené v plánech technického rozvoje, které se týkají výzkumu, vývoje, osvojení a zavedení nových průmyslových výrobků do výroby a s tím souvisícího řešení a osvojení nových výrobních technologií a technické normalizace (dále jen „úkoly nové techniky"), pokud je provádějí organizace uvedené v § 1 odst. 2.

(2) Ostatní úkoly obsažené v plánech technického rozvoje, jejichž zavedení přispěje ke zvýšení a zhospodárnění výroby (např. zlepšení technologie, zvýšení produktivity práce, snížení nákladů apod.), jsou odměňovány podle platných mzdových předpisů.

§ 5

(1) Způsob prémiování a odměňování stanovený touto vyhláškou se týká:

a) tvůrčích pracovníků řešitele, výrobce a uživatele, kteří sami přímo řeší úkoly nové techniky (§§ 7 až 15);

b) vedoucích pracovníků řešitele, kteří sami úkoly nové techniky přímo neřeší, avšak řídí práci většího počtu tvůrčích pracovníků (§ 17);

c) vedoucích pracovníků výrobních hospodářských jednotek, podniků a závodů (§ 18);

d) ostatních technických, ekonomických a administrativních pracovníků, kteří aktivně a prokazatelně přispějí k vyřešení nebo urychlenému splnění úkolů nové techniky (§ 19);

e) dělníků, kteří aktivně přispěli při řešení a zavádění nové techniky (§ 20).

(2) Pro pracovníky základního výzkumu se dále uvedených ustanovení použije jen tehdy, jestliže to připouští povaha daného úkolu.

§ 6

Okruh pracovníků, kteří jsou prémiováni podle §§ 7 až 15, vymezí ve svém oboru působnosti vedoucí příslušného ústředního úřadu nebo orgánu. Půjde zejména o pracovníky ve výzkumu a vývoji, konstruktéry, technology, kteří projektují a zavádějí nové průmyslové výrobky do výroby, o normalizační pracovníky a ekonomy, kteří provádějí technickoekonomické analýzy řešení apod. Okruh dělníků specialistů, kterým lze podle § 20 písm. a) přiznat osobní příplatky, vymezí předpisy o mzdových podmínkách dělníků vydané vedoucími příslušných ústředních úřadů nebo orgánů.

§ 7

Tvůrčí pracovníci, kteří sami přímo řeší úkoly nové techniky, jsou prémiováni:

a) na úseku řešitele: za dodržení a zlepšení technickoekonomických ukazatelů, včetně cenových limitů stanovených v rozboru společenské efektivnosti. Prémie může být podmíněna dodržením termínu vyřešení úkolu, dodržením požadavků hygieny a bezpečnosti práce, vyplývajících z platných předpisů a pokynů příslušných orgánů, (jde-li o významné úkoly v oboru hygieny a bezpečnosti práce, je nutná také úzká součinnost s Výzkumným ústavem ochrany a bezpečnosti práce Revolučního odborového hnutí), popřípadě dalšími podmínkami, které stanoví zadavatel úkolu nebo vedoucí organizace, která je nositelem úkolu. Při nedodržení některého z ukazatelů, popřípadě některé z podmínek, bude podle míry jejich důležitosti prémie přiměřeně krácena, popřípadě nebude vyplacena vůbec;

b) na úseku výrobce: za dodržení, popřípadě zkrácení termínu zavedení do výroby. Prémie je podmíněna dodržením stanovených technickoekonomických parametrů. Při spoluúčasti na koncepci řešení, zhotovení a vyzkoušení prototypu budou pracovníci úseku výrobce prémiováni podle ukazatelů a podmínek platných pro pracovníky úseku řešitele;

c) na úseku uživatele (odběratele): za dodržení a zlepšení ukazatelů a podmínek toho úseku (řešitele nebo výrobce), na kterém svou spoluprací účinně pomohli k vyřešení a zavedení nových průmyslových výrobků.

§ 8

Celková prémie pro všechny pracovníky, uvedené v § 7 a zúčastněné na vyřešení určitého úkolu a jeho uplatnění ve výrobě (dále jen „celková prémie"), se stanoví předem.

§ 9

Výše celkové prémie se určí:

a) zásadně procentním podílem z hodnotového vyjádření národohospodářského výnosu (dále jen „hospodářský výnos") propočteného v rozboru společenské efektivnosti na objem výroby předpokládaný v prvním nebo druhém roce po zavedení

*) Vyhláška Státní plánovací komise č. 187/1959 Ú. l., o metodice tvorby cen.

do běžné výroby; jde-li o výrobky, pro něž je lhůta pro zavedení do běžné výroby delší, může být se souhlasem nadřízeného orgánu vzat za základ průměrný roční hospodářský výnos propočtený na objem výroby třetího až pátého roku. Hospodářský výnos je čistý hospodářský efekt vypočtený podle metodických pokynů Státní plánovací komise, který v konkrétním případě přinese v daném roce nová technika jak u výrobce, tak u uživatele.

Jde-li o spotřební zboží, započítává se do hospodářského výnosu pouze čistý hospodářský efekt pro národní hospodářství (bez propočtu přínosu pro spotřebitele).

Jde-li o organizace, v nichž jsou úkoly nové techniky financovány z oběžných prostředků (normativ nákladů příštích období), rozvrhnou se pro účel propočtu hospodářského výnosu náklady spojené s řešením úkolů nové techniky a se zavedením do výroby na dobu ekonomické životnosti, nejdéle však na dobu 10 let;

b) pevnou korunovou částkou, jde-li o úkol, jehož hospodářský výnos nelze hodnotově vyjádřit anebo není-li jeho hospodářský výnos úměrný společenskému významu úkolu, popřípadě pracnosti řešení.

§ 10

(1) Celková prémie určená procentním podílem z hodnotového vyjádření hospodářského výnosu [§ 9 písm. a)] se stanoví podle těchto sazeb:

Hospodářský výnos	Procentní podíl	Maximální výše celkové prémie
do 200 000 Kčs	do 15,- %	25 000 Kčs
od 200 000 Kčs do 500 000 Kčs	do 12,5 %	50 000 Kčs
od 500 000 Kčs do 1 miliónu Kčs	do 10,- %	75 000 Kčs
od 1 miliónu Kčs do 5 miliónů Kčs	do 7,5 %	250 000 Kčs
od 5 miliónů Kčs do 20 miliónů Kčs	do 5,- %	700 000 Kčs
od 20 miliónů Kčs do 50 miliónů Kčs	do 3,5 %	1 250 000 Kčs
od 50 miliónů Kčs výše	do 2,5 %	1 750 000 Kčs

(2) Sazby uvedené v odstavci 1 může v jednotlivých případech, kdy nový výrobek předstihne ve svých technickoekonomických parametrech světovou úroveň, přiměřeně zvýšit na návrh příslušného ústředního úřadu (orgánu) Státní výbor pro rozvoj techniky.

§ 11

Celková prémie určená pevnou korunovou částkou [§ 9 písm. b)] se stanoví nejvýše částkou, která se rovná 100 % základních platů pracovníků, jimž byl úkol uložen, a to za dobu stanovenou v pracovním příkazu pro zpracování a dokončení daného úkolu.

§ 12

(1) V rozmezí sazeb uvedených v §§ 10 a 11 stanoví sazby pro jednotlivé výrobní obory příslušné ústřední úřady a orgány (podle jejich společenské důležitosti). Je-li pro některý výrobní obor příslušno několik ústředních úřadů nebo orgánů, stanoví se maximální sazba jejich dohodou.

(2) Jestliže se při řešení úkolů nové techniky použije ve větším rozsahu zkušeností a poznatků získaných při řešení obdobných úkolů v Československu, stanoví se celková prémie určená procentním podílem z hodnotového vyjádření hospodářského efektu pouze v rámci 50 % sazeb uvedených v odstavci 1.

(3) Obdobně podle odstavce 2 se postupuje, je-li úkol řešen na základě údajů vyžádaných v rámci vědeckotechnické spolupráce a údajů získaných při pracovní cestě do ciziny, konané za tímto účelem.

(4) Prémie se neposkytuje vůbec, je-li řešení nového výrobku závislé plně na licenci; při částečné závislosti na licenci se poskytnou přiměřeně zkrácené prémie.

(5) Ustanovení odstavců 2 až 4 platí obdobně též o celkových prémiích stanovených pevnou částkou (§ 11).

§ 13

(1) Celkovou prémii za splnění příslušného úkolu v rozmezí sazeb uvedených v § 12 rozdělí na řešitele, výrobce, popřípadě uživatele orgán nadřízený řešiteli, a to na podkladě rozboru společenské efektivnosti úkolu. Tento rozbor a určení podílu musí být předem dohodnuty s organizacemi výrobce i uživatele.

(2) Zúčastní-li se řešení více organizací, podřízených témuž resortu nebo různým resortům, vypracuje rozbor ta z nich, jejíž účast z hlediska koncepce a podílu na řešení převažuje. Prémie stanovená podle § 12 se rozdělí tak, aby na úsek řešitele připadlo zpravidla nejméně 40 % a na úsek výrobce zpravidla nejméně 30 %. V rámci částek stanovených pro jednotlivé úseky rozdělí prémie na jednotlivé organizace zúčastněné na některém úseku orgán nadřízený řešiteli, a to podle míry jejich účasti. Rozbor musí být předem projednán se všemi organizacemi, které se podstatnější měrou na řešení zúčastní.

(3) Zúčastní-li se na některém úseku (řešitele, výrobce nebo uživatele) více organizací různých resortů, určí se celková prémie i její rozdělení na jednotlivé úseky v rámci maximálního procentního podílu stanoveného pro organizaci, jejíž účast na řešení má největší ekonomický význam.

§ 14

Konkrétní ukazatele, podmínky a výši prémie jednotlivým pracovníkům nebo skupinám pracovníků jednotlivých organizací určí před zahájením prací na

úkolu podle předpokládané účasti vedoucí příslušné organizace. Ukazatele a podmínky je třeba stanovit tak, aby jejich plnění bylo možno bezpečně a jednoduše prokázat a zkontrolovat a aby byly v souladu s technickoekonomickými ukazateli (včetně cenových limitů) stanovenými v rozboru společenské efektivnosti.

§ 15

(1) Po skončení a zhodnocení jednotlivých etap prací na úkolu může být pracovníkům poskytnuta záloha na prémie, a to v zásadě až do výše 50 % prémie; záloha větší může být poskytnuta jen ve výjimečných případech a se souhlasem nadřízeného orgánu. V žádném případě nesmí být záloha vyplacena dříve, dokud není zajištěno dodržení předpokládaných technickoekonomických parametrů. Např. pracovníkům ve výzkumu může být 50 procentní záloha vyplacena po ověření funkce nového výrobku, konstruktérům ve vývoji teprve po ověření prototypu, pracovníkům v přípravě výroby po zhotovení osvojovací série apod. Zbývající částka prémie bude vyplacena teprve tehdy, jestliže ověřením společenské efektivnosti příslušného úkolu se zjistí, že bylo dosaženo předpokládaných výsledků. Bude-li přitom zjištěno, že roční hospodářský výnos je větší nebo menší než se předpokládalo v rozboru společenské efektivnosti, může být doplatek prémie úměrně zvýšen nebo snížen. Poskytnutá záloha na prémie se nevrací, s výjimkou případů uvedených v předpisech o vymáhání neprávem vyplacených částek příjmů z pracovního poměru.*)

(2) Konečná výše prémií jednotlivých pracovníků nebo kolektivů pracovníků musí odpovídat míře jejich zásluhy na konečném efektu vyřešeného úkolu. Přitom může činit u jednotlivce nejvýše 250 000 Kčs za jeden úkol. Pracovníku smí být během jednoho kalendářního roku vyplaceno na zálohách a doplatcích prémie nejvýše 50 000 Kčs. Částky prémií přesahující 50 000 Kčs budou vyplaceny v dalších kalendářních letech obdobným způsobem.

(3) Prémie jednotlivých pracovníků nebo kolektivů pracovníků za práci na úkolech nové techniky se krátí o částky odměn vyplacených za tutéž práci nebo její část podle předpisů o vynálezech, objevech a zlepšovacích návrzích.**)

§ 16

Pokud pracovníci pracující na úkolech prémiovaných podle §§ 7 až 15 jsou podle platných předpisů prémiováni nebo odměňováni též za jiné úkoly, vyplácí se jim obojí druh odměn. Pracovníku smí být během jednoho kanlendářního roku vyplaceno nejvýše 50 000 Kčs. Částky prémií přesahující 50 000 Kčs budou vyplaceny v dalších kancelářních letech obdobným způsobem.

§ 17

Vedoucí pracovníci úseku řešitele, kteří sami úkoly výzkumu a vývoje přímo neřeší, avšak řídí práci většího počtu tvůrčích pracovníků (s výjimkou pracovníků uvedených v § 18), jsou prémiováni za celoroční splnění plánovaných úkolů nové techniky. Tato prémie nesmí u jednotlivce překročit 35 % z jeho ročního základního platu. Na tyto prémie mohou být poskytovány čtvrtletní zálohy do výše 1/8 celoročních prémií pod podmínkou, že byly v daném čtvrtletí splněny všechny plánované úkoly nové techniky. Poskytnuté zálohy na prémie se nevracejí, s výjimkou případů uvedených v předpisech o vymáhání neprávem vyplacených částek z pracovního poměru.

§ 18

Celoroční prémie vedoucích pracovníků výrobních hospodářských jednotek, podniků a závodů za celoroční hospodářské výsledky i čtvrtletní zálohy na tyto prémie vyplácené podle platných prémiových řádů jsou podmíněny včasným a efektivním splněním všech ukazatelů plánů nové techniky. Při nedostatečném plnění těchto ukazatelů budou prémie vedoucím pracovníkům kráceny, popřípadě odňaty.

§ 19

Ostatní technické, ekonomické a administrativní pracovníky je možno v případě, že aktivně a prokazatelně přispějí k vyřešení nebo urychlenému splnění úkolů nové techniky, odměňovat podle předpisů platných pro pracovníky příslušné organizace.

§ 20

V organizacích, které mají plnit úkoly nové techniky, je možno pro zvýšení zájmu na zavádění nové techniky vedle případných odměn přiznaných podle předpisů o vynálezech, objevech a zlepšovacích návrzích uskutečnit tato opatření:

a) přiznat vybranému okruhu dělníků specialistů, pracujících v časové mzdě bez prémií na zhotovení a vyzkoušení prototypů nových výrobků nebo při zavádění nové technologie, osobní příplatky. V organizacích, v nichž nová soustava dělnických mezd není zavedena, lze těmto dělníkům specialistům přiznat osobní platy podle platných předpisů;*)

b) stanovit při zavádění nové výroby a při uplatnění nové obtížné technologie prozatímní výkonové normy; ve výjimečných případech je možno odměňovat zvlášť kvalifikované dělníky pracující v úkole dosavadním průměrným výdělkem, a to po dobu potřebnou pro zavedení nové výroby a osvojení nové technologie;

c) vyplácet dělníkům za včasné osvojení nové techniky (přechod na nový způsob práce) jednorázové odměny, pokud již z toho důvodu nemají nárok na doplatek k úkolové mzdě podle předpisů o vynálezech a zlepšovacích návrzích;

d) přiznat dělníkům odměny za tvůrčí účast na řešení úkolů nové techniky, za účast na jejich zavádění a na stálém rozvíjení techniky ve všech formách účasti pracujících na jejím řízení.

§ 21

Úkoly nové techniky, jež budou prémiovány podle §§ 7 až 15 a 27 nemohou být současně odměňovány prémiemi a odměnami podle jiných předpisů (s vý-

*) Vládní usnesení ze dne 10. dubna 1957 č. 400, o vymáhání neprávem vyplacených částek příjmu z pracovního poměru (Částka 39 Úředního listu z roku 1957).

**) Směrnice předsedy Státního úřadu pro vynálezy a normalizaci č. 162, 163 a 164/1957 Ú. l.

*) Usnesení Státní mzdové komise ze dne 25. července 1956 č. 193 a 31. srpna 1956 č. 213.

jimkou § 15 odst. 3), zejména nemohou být současně z téhož titulu odměňovány podle předpisů o odměnách za vyřešení vědeckých a výzkumných úkolů.*)

§ 22

(1) Prémie a odměny podle předchozích ustanovení se vyplácejí z prostředků organizace, ve které je odměňěný zaměstnán.

(2) Zdrojem pro výplatu uvedených prémií a odměn jsou:

a) v organizacích, kde jsou uplatněny dlouhodobé normativy osobní hmotné zainteresovanosti, prémiový fond, a pokud jde o odměny a příplatky uvedené v § 20, základní mzdový fond;

b) v organizacích, kde nejsou uplatněny dlouhodobé normativy osobní hmotné zainteresovanosti, mzdový fond;

c) ve výzkumných ústavech resortů a ve výzkumných pracovištích akademií věd fond odměn za vyřešení vědeckých a výzkumných úkolů a pokud jde o prémie uvedené v § 17, mzdový fond.

§ 23

(1) Při plánování prostředků prémiových fondů a jejich použití jsou podniky povinny počítat s dostatečnými prostředky na úhradu prémií podle §§ 7 až 15 a 17. V podnicích, kde nejsou uplatněny normativy osobní hmotné zainteresovanosti, je třeba vytvořit k témuž účelu rezervu ve mzdovém fondu.

(2) Výrobní hospodářské jednotky vytvářejí obdobné rezervy k úhradě případných mimořádných potřeb podle §§ 7 až 15 a 17.

(3) Ústřední úřady a orgány si obdobně ponechávají nezbytné rezervy na úhradu prémií pro případy, kdy k úhradě výjimečně nestačí zdroj výrobní hospodářské jednotky a přitom nebude použito zvláštního způsobu tvorby prémiových fondů podle § 25.

§ 24

Není-li přesto, že byly vytvořeny rezervy podle § 23, dostatek pohotových prostředků k úhradě prémií uvedených v §§ 7 až 15 a 17, může Státní banka československá na žádost organizace a se souhlasem jejího nadřízeného orgánu povolit k proplácení prémií nezbytnou dotaci prémiového fondu z vlastních oběžných prostředků organizace nebo úvěrem. Tyto dotace budou vráceny z prostředků prémiového fondu vytvořených v příštích obdobích.

§ 25

(1) Ve výjimečných případech, v nichž nebude možno zajistit zvýšení zájmu na plnění úkolů nové techniky, např. ani tvorbou cen (zavedení nových výrobků by vedlo ke zhoršení hospodářských výsledků) apod., může Státní plánovací komise v dohodě s ministerstvem financí a na žádost resortu povolit organizaci zvláštní příděly do prémiového fondu na vrub odvodu zisku, vypočtené procentním podílem z hodnotového vyjádření hospodářského výnosu nově vyvinutých výrobků; zvláštní příděly musí odpovídat částce prémií, jež mají být za splnění úkolů vyplaceny pracovníkům příslušné organizace. Přitom se postupuje takto:

a) seznam výrobků, pro něž se použije zvláštních přídělů do prémiových fondů, bude navržen a schválen současně s návrhem ročního plánu rozvoje národního hospodářství;

b) dotace prémiového fondu se stanoví tak, že se celková částka prémií podle § 12 rozdělí na počet výrobků, který měl být podle rozboru společenské efektivnosti vyroben až do roku rozhodného pro výpočet celkové prémie. Bude-li tedy celková prémie vypočtena podle efektu předpokládaného v prvním roce po zavedení výroby, rozdělí se částka na počet výrobků, předpokládaných pro první rok. Nárok na zvláštní dotaci prémiového fondu bude v tomto případě jen 1 rok. V případě, že se pro výpočet použilo výroby předpokládané v druhém roce (popřípadě v období 3 až 5 let po zavedení do běžné výroby), rozdělí se částka celkové prémie na celkový objem výroby za 2 roky (popřípadě za období 3 až 5 let) a nárok na zvláštní dotaci bude 2 roky (popřípadě 3 až 5 let);

c) jde-li o prémii podle § 9 písm b), může se dotace poskytnout pouze z rezerv ministerstva. Výše dotace bude závislá na tom, kolik výrobků bylo v prvním roce nebo v prvních dvou letech po zavedení do výroby skutečně vyrobeno a odběratelem odebráno.

(2) Ustanovení odstavce 1 lze použít pouze pro jednotlivé úkoly (výrobky), jejichž rentabilita nedosahuje průměrné rentability příslušného výrobního oboru.

(3) Příděl do prémiového fondu se provádí plynule podle realizace příslušných výrobků.

(4) Podle odstavců 1 až 3 lze obdobně postupovat, pokud jde o organizace, v nichž nejsou zřízeny prémiové fondy.

(5) Není-li řešitel totožný s výrobcem, převede výrobce přiměřenou část prostředků získaných podle odstavce 1 na organizaci řešitele.

(6) Výše, způsob a termín přesunu prostředků musí být dohodnuty mezi oběma organizacemi ve smlouvě o zadání úkolu.

(7) Řešitel zahrne přesunuté částky, jde-li:

a) o hospodářskou organizaci, v níž jsou zavedeny normativy osobní hmotné zainteresovanosti, do prémiového fondu;

b) o hospodářskou organizaci, u níž nejsou zavedeny normativy hmotné zainteresovanosti, do fondu odměn zvláště k tomu účelu zřízeného. Prostředky jsou vedeny na zvláštním účtě u Státní banky československé. Odměny zúčtované z tohoto fondu jsou součástí mzdového fondu; mzdový fond o ně může být překročen;

c) o rozpočtovou organizaci, do příjmů rozpočtu. Odměny a prémie pracovníků organizace se vyplácejí ze mzdového fondu, u resortních výzkumných ústavů a vědeckotechnických pracovišť akademií věd též z fondu odměn za vyřešení vědeckých a výzkumných úkolů; fond, z něhož se odměny a prémie vyplácejí, lze až do výše převedené částky překročit;

d) o zvláštní rozpočtovou organizaci, obdobně podle písmene b).

*) Vládní usnesení ze dne 18. ledna 1956 č. 142, o odměnách za vyřešení vědeckých a výzkumných úkolů.

§ 26

(1) Jestliže jde o výrobky, pro které se neposkytuje dotace prémiového fondu podle § 25, a má-li odběratel na výrobě těchto výrobků mimořádný zájem, může odběratel převést část svých prémiových fondů na organizaci řešitele nebo i výrobce k úhradě prémií jejich pracovníků. Výši a způsob těchto přesunů dohodnou zúčastněné organizace předem. Získané prostředky se zahrnují do příslušných fondů podle § 25 odst. 7.

(2) Přesuny uvedené v odstavci 1 lze uskutečnit i mezi organizací výrobce a řešitele.

§ 27

(1) V akademiích věd a v těch ústředních úřadech a orgánech, které určí Státní plánovací komise v dohodě s ministerstvem financí, se zřídí dotací ze státního rozpočtu zvláštní fond odměn mimo mzdový fond.

(2) Z fondu uvedeného v odstavci 1 se vyplácejí odměny osobám, které vyřešily celostátní úkol vyhlášený v tématickém plánu, v soutěži nebo ve veřejném konkursu nebo k vyřešení takového úkolu přispěly.

(3) Odměny se stanoví v zásadě podle sazeb, uvedených v §§ 10 a 11, a to vždy pevnou korunovou částkou a vypisují se při vyhlášení úkolu.

(4) Přitom nesmí být jednotlivci vyplaceno v kalendářním roce více než 50 000 Kčs.

§ 28

Prémie podle předchozích ustanovení se stanoví i vyplácejí v dohodě s příslušnými orgány Revolučního odborového hnutí.

§ 29

(1) Prémie a odměny vyplácené podle ustanovení §§ 7 až 15 a 27 podléhají zdanění stejně jako odměny za vynálezy a zlepšovací návrhy.

(2) Ustanovení §§ 4 až 29 se vztahují na úkoly nové techniky uložené před 1. lednem 1960, jsou-li rozpracovány pouze do té míry, že použití nového systému prémiování může podstatně zlepšit technickoekonomické ukazatele nových výrobků. V takových případech se celková částka prémií, popřípadě jednotlivé prémie, snižují o prémie a mimořádné odměny vyplacené dříve za řešení týchž úkolů.

Část V

Financování úkolů nové techniky

Všeobecná ustanovení

§ 30

(1) Resortní výzkumné ústavy a samostatná vědeckovýzkumná pracoviště akademií věd jsou všemi svými příjmy a výdaji zapojeny na státní rozpočet.

(2) Nesamostatná vědeckovýzkumná pracoviště akademií věd, vysokých škol a jiných orgánů jsou financována z rozpočtu příslušného orgánu.

§ 31

Výzkumné ústavy podřízené hospodářským organizacím jsou všemi svými odvody a příděly, jakož i hospodářskými výsledky zapojeny na hospodaření výrobní hospodářské jednotky.

§ 32

Nesamostatná pracoviště technického rozvoje hospodářských organizací jsou součástí těchto organizací a náklady spojené s jejich provozem zahrnuje hospodářská organizace do svých nákladů.

§ 33

(1) Náklady na úkoly nové techniky, které provádějí resortní výzkumné ústavy, vědeckovýzkumné ústavy akademií věd nebo ostatní pracoviště technického rozvoje pro vlastní potřebu, hradí tato pracoviště ze svých prostředků.

(2) Náklady na úkoly nové techniky, které provádí organizace pro jiného, hradí této organizaci objednatel, pokud nejsou financovány ze státního rozpočtu (§ 36).

(3) Náklady na úkoly nové techniky hradí výrobce, jde-li o výrobek, který bude předmětem jeho hromadné, sériové nebo opakované výroby.

(4) Náklady na úkoly nové techniky souvisící s výrobou unikátních výrobků hradí odběratel, nepočítá-li dodavatel (výrobce) ani výhledově s jejich výrobou.

(5) Úkoly normalizace z hlediska financování se posuzují obdobně jako úkoly nové techniky financované podle §§ 36 až 39.

§ 34

(1) Úkoly nové techniky se financují komplexně (§§ 36 až 39), to je včetně nákladů na nezbytná pokusná, laboratorní a zkušební zařízení i včetně nutných bezpečnostních a hygienických zařízení z téhož zdroje jako úkol, pro který jsou tato zařízení určena.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na financování výstavby výrobních ploch; tato výstavba se hradí z příslušných investičních prostředků.

§ 35

(1) Na úkoly nové techniky se uzavírají hospodářské smlouvy podle zvláštních předpisů.*)

(2) Práce provedené na úkolech nové techniky se fakturují objednateli podle zvláštních předpisů,**) a to buď etapově nebo při jejich dokončení.

Zdroje financování úkolů nové techniky

§ 36

(1) **Ze státního rozpočtu** se financují jen:

a) úkoly základního výzkumu (výzkum teoretické povahy) celostátního a odvětvového charakteru;

b) úkoly nové techniky, pokud je jejich zařazení do plánu technického rozvoje zdůvodněno jinými než ekonomickými důvody (zdravotnickými, obrany státu apod.); přitom ze státního rozpočtu se však nehradí náklady na zavádění této výroby;

c) úkoly nové techniky, jejichž výsledek půjde ve prospěch velkého počtu výrobců i odběratelů různých resortů, jestliže by bylo ekonomicky neúčelné a administrativně složité rozvrhnout náklady spojené s plněním těchto úkolů na vrub nákladů

*) Předpisy o úpravě hospodářských vztahů na úseku nové techniky.

**) Předpisy o fakturování a placení za zboží a práce.

výroby podniků (úkoly technologické, úspory nedostatkových materiálů apod.);

d) úkoly velkého společenského významu (zařízení pro využití atomové energie, polovodiče apod.), pokud jsou pro podnik (výrobní hospodářskou jednotku) ekonomicky neúnosné, nebo pokud jejich plnění je spojeno s velkým rizikem.

(2) Návrh úkolů financovaných ze státního rozpočtu předloží včetně finančního vyjádření příslušná ministerstva a ústřední orgány ministerstvu financí ve stanovených plánovacích lhůtách; ministerstvo financí spolu se Státní plánovací komisí, Československou akademií věd, Státním výborem pro rozvoj techniky a Úřadem pro normalizaci prověří tyto návrhy z hledisek uvedených v odstavci 1.

§ 37

(1) Je-li řešitelem úkolu nové techniky podle § 36 výrobní hospodářská jednotka (její výzkumný ústav), hradí se náklady na řešení jako samostatná položka formou účelového financování ze státního rozpočtu.

(2) Prostředky se plánují a čerpají podle jednotlivých úkolů. Za účelné a hospodárné vynakládání prostředků odpovídá příslušný ústřední úřad, který je také oprávněn provádět přesuny prostředků mezi jednotlivými úkoly, přitom však takový přesun nesmí znamenat zvýšení nároku na prostředky ze státního rozpočtu.

(3) Kontrolu správného používání prostředků účelového financování ze státního rozpočtu provádí Státní banka československá.

§ 38

Z centralizovaných zdrojů resortu, vytvořených v rámci dlouhodobých normativů, se mohou výjimečně financovat náklady na některé odvětvové úkoly nové techniky, prováděné výrobními hospodářskými jednotkami, které svým ekonomickým účinkem slouží výrobě více podniků téhož odvětví.

§ 39

(1) **Zdroje podniků a výrobních hospodářských jednotek** na financování úkolů nové techniky jsou:

a) fond technického rozvoje (§§ 40 až 42),

b) vlastní oběžné prostředky (§ 43),

c) úhrada objednavatele (§ 35).

(2) Nadřízené orgány (ministerstva, rady krajských a ústředních národních výborů) stanoví v prováděcích směrnicích, za jakých předpokladů bude fond technického rozvoje zřizován.

(3) V podniku lze použít k financování úkolů nové techniky pouze jednoho ze způsobů financování uvedených v odstavci 1 písm. a) a b). Výjimečně lze použít obou způsobů v takové výrobní hospodářské jednotce (v podniku), kde při existenci fondu technického rozvoje bude nově uváděn do provozu podnik (závod), jehož uvedení do provozu bude financováno z oběžných prostředků v nákladech příštích období.

(4) Na překlenutí časového nesouladu mezi tvorbou zdrojů fondu technického rozvoje a potřebou prostředků na úkoly nové techniky poskytuje Státní banka československá úvěr se splatností až do 5 let, a to za zvýhodněných podmínek, stanovených zvláštním předpisem.*) Úvěry poskytnuté na úkoly nové techniky se splácejí z prostředků fondu technického rozvoje.

Úkoly nové techniky prováděné hospodářskými organizacemi

§ 40

(1) Fond technického rozvoje se vytváří na vrub vlastních nákladů podniku podle sazeb stanovených plánem, a to ve výši odpovídající dlouhodobým potřebám zabezpečování úkolů nové techniky.

(2) Sazba pro tvorbu fondu technického rozvoje se stanoví buď pevnou částkou, nebo procentem z vhodné základny (výroba zboží, vlastní náklady výroby apod.). Jednotlivé sazby může podnik stanovit buď jednotně pro všechny své výrobky nebo diferencovaně podle oborů, popřípadě podle skupin výrobků, nebo odstupňovaně pro jednotlivé druhy důležitých výrobků. Při uplatnění diferencovaných sazeb vyplývá celková částka vytvářeného fondu technického rozvoje ze součtu částek vypočtených podle těchto diferencovaných sazeb.

(3) Celková sazba má být v zásadě stálá, aby nenarušovala působení dlouhodobých normativů (podíl na přírůstku zisku nebo na zisku). V ekonomicky odůvodněných případech může podnik tuto sazbu zvýšit se souhlasem nadřízeného orgánu, avšak bez změny dlouhodobých normativů podnikové zainteresovanosti.

(4) Jde-li o zastaralé a společensky již méně žádoucí výrobky, u nichž se dosahuje nadprůměrné rentability, stanoví se vyšší, popřípadě z roku na rok stoupající, sazba pro tvorbu fondu technického rozvoje.

(5) Způsob tvorby fondu technického rozvoje, jakož i výši celkové sazby pro jeho tvorbu schvaluje nadřízený orgán při stanovení dlouhodobých normativů hmotné zainteresovanosti.

(6) Fond technického rozvoje se zvyšuje dále dotacemi:

a) z vlastních decentralizovaných prostředků podniku;

b) z prostředků minulých let (nadplánový zisk apod.);

c) z centralizovaných zdrojů nadřízeného orgánu;

d) z 50 procentního podílu tržeb dosažených za prototypy financované ze státního rozpočtu, popřípadě i z centralizovaných zdrojů resortu.

(7) Zdrojem fondu technického rozvoje ve vedoucích podnicích a ve sdruženích jsou též příspěvky podřízených podniků na technický rozvoj.

§ 41

(1) Prostředků fondu technického rozvoje se používá k úhradě:

a) nákladů na provádění úkolů nové techniky určených pro rozvoj výroby vlastního podniku. Přitom náklady hrazenými z tohoto fondu se rozumějí i náklady na úkoly nové techniky prováděné dodavatelským způsobem, jakož i příspěvky jiné organizaci na řešení úkolů nové techniky (včetně řešení bezvýsledného); do těchto nákladů se rov-

*) Směrnice generálního ředitele Státní banky československé č. 197/1959 Ú. l., o poskytování úvěru na novou techniku.

něž zahrnují neuhrazené náklady při pracích realizovaných za nižší cenu, než byly jejich skutečné náklady,

b) nákladů na záběh výroby za dobu nebo za množství výroby, které byly předem přesně vymezeny: výrobou prvního kusu, jde-li o výrobu kusovou; dokončením ověřovací série, jde-li o výrobu malosériovou, sériovou, nebo hromadnou;

c) přechodných vícenákladů spojených s osvojením technologie nové výroby, a to pro počáteční série běžné výroby (včetně nákladů na přípravky a speciální nářadí, spotřebované nebo vyřazené při osvojování nové výroby), avšak jen ve zvlášť zdůvodněných případech a se souhlasem nadřízeného orgánu;

d) nákladů na pořízení nezbytných pokusných, laboratorních a zkušebních zařízení, popřípadě včetně bezpečnostních a hygienických zařízení, nutných k splnění úkolů nové techniky. Příslušné částky se převedou na účet decentralizované investiční výstavby.

(2) Prostředků fondu technického rozvoje nelze použít k jiným účelům než k účelům uvedeným v odstavci 1, zejména nikoli k úhradě:

a) úkolů nové techniky prováděných na zakázku pro jinou organizaci;

b) investic;

c) nákladů na pořízení a opotřebování speciálního nářadí potřebného pro výrobu nové série nebo hromadné výroby;

d) nákladů na přípravu a záběh výroby vzniklých v souvislosti se zaváděním výroby v nově budovaných závodech; tyto náklady se budou hradit z vlastních oběžných prostředků jako náklady příštích období a odepisovat postupně do nákladů na výrobu.

(3) Nevyčerpané prostředky fondu technického rozvoje koncem roku nepropadají.

§ 42

(1) Fond technického rozvoje se vede v účetní evidenci odděleně a jeho tvorba se zachycuje podle jednotlivých druhů dotací a čerpání podle jednotlivých výzkumných a vývojových úkolů, popřípadě podle druhů přesunutých (odčerpaných) částek.

(2) Prostředky fondu technického rozvoje jsou uloženy na zvláštním zúročitelném účtě u Státní banky československé.

(3) Při tvorbě fondu technického rozvoje na vrub nákladů výroby se příslušné částky zahrnou v kalkulaci vlastních nákladů výroby do nákladů na přípravu a záběh výroby, popřípadě do jiné položky, v níž byly dosud náklady na úkoly nové techniky zachycovány, a započítávají se do kalkulací nákladů výroby jednotlivých druhů výrobků v souladu se způsobem stanovení sazby pro tvorbu fondu technického rozvoje.

§ 43

Z vlastních oběžných prostředků určených k úhradě nákladů příštích období nebo nákladů běžného roku se mohou financovat úkoly nové techniky, jestliže:

a) podnik provádí úkoly nové techniky nesoustavně po delších časových obdobích nebo

b) náklady jsou svým rozsahem nevýznamné nebo

c) úkoly nové techniky jsou prováděny s krátkou dobou rozvrhu záběhových nákladů anebo jde o

d) hromadnou, kontinuální nebo sdruženou výrobu, přičemž náklady vznikají plynule, převážně neodděleně od ostatních nákladů výroby.

§ 44

(1) Prototypy a zařízení (s výjimkou unikátních výrobků podle § 33 odst. 4) se fakturují při jejich realizaci a ve výši skutečných vlastních nákladů, nejvýše však v hodnotě porovnatelného výrobku.

(2) U prototypů a zařízení vyrobených v hospodářských organizacích a financovaných ze státního rozpočtu se ponechává 50 % fakturované částky ve prospěch decentralizovaných zdrojů financování technického rozvoje (fond technického rozvoje, oběžné prostředky), zbylá část se odvádí do státního rozpočtu.

(3) Nejpozději do jednoho roku po skončení zkušebního provozu pokusného zařízení nebo prototypu musí být toto zařízení zužitkováno (prodejem, převedením do základních prostředků, rozebráním apod.).

(4) U prototypů a zařízení financovaných z centralizovaných zdrojů resortů se může postupovat obdobně podle odstavců 1 až 3.

§ 45

(1) Při ročním komplexním rozboru se za účasti pracujících a příslušných orgánů Revolučního odborového hnutí prověří rozsah, kvalita, lhůty plnění úkolů nové techniky a zejména též jejich ekonomická účinnost. Zvlášť je třeba zkoumat, zda hospodářských výsledků nebylo dosaženo nesprávným nebo nezaslouženým způsobem na úkor společenské produktivity práce.

(2) Při stanovení výše přídělů do decentralizovaných zdrojů financování a do prémiových fondů se přihlíží k výsledkům těchto prověrek.

§ 46

(1) Podniky, které přejdou v roce 1960 na financování úkolů nové techniky z fondu technického rozvoje, vyúčtují zůstatek nákladů příštích období na účet obratového fondu do výše dosavadního dílčího normativu vlastních oběžných prostředků na technický rozvoj a na náklady na přípravu a záběh výroby, a to v rozsahu nákladů financovaných z fondu technického rozvoje podle § 41. Přitom v případě, že zůstatek nákladů v příštích období je:

a) nižší než uvedený dílčí normativ, převede organizace zbytek dílčího normativu ze svého obratového fondu do fondu technického rozvoje,

b) vyšší než dílčí normativ, převede organizace neuhrazený zůstatek na vrub fondu technického rozvoje a uhradí jej z nově vytvářených zdrojů.

(2) Dalšími zdroji fondu technického rozvoje v období přechodu na způsob financování podle této vyhlášky jsou:

a) dotace ze státního rozpočtu připadající na úkoly, které mají být v roce 1960 podle druhého pětiletého plánu hrazeny ze státního rozpočtu, budou-li tyto úkoly financovány z decentralizovaných zdrojů;

b) prostředky vytvářené podle § 40 odst. 1 ve výši nákladů plánovaných na rok 1960 pro účely nové techniky. Tyto prostředky se tvoří ve výši plánovaných částek, které mají být z nákladů na technický rozvoj a na přípravu a záběh výroby rozvrženy do nákladů výroby, dále částek rozpočtovaných v režii, popřípadě dalších nákladů, které vyplývají ze změny rozsahu financování úkolů nové techniky (§ 41 odst. 1); dlouhodobé normativy nesmějí být přitom měněny.

(3) O dalších dotacích fondu technického rozvoje v roce 1960 platí ustanovení § 40 odst. 6 a 7.

(4) Tam, kde fond technického rozvoje nebude zřízen, provede se dotace podle odstavce 2 písm. a) ve prospěch obratového fondu.

§ 47

Objem veškerých prací nové techniky se zahrnuje do hrubé výroby a výroby zboží, přičemž nesmí docházet k duplicitnímu zahrnování.

Úkoly nové techniky prováděné rozpočtovými organizacemi

§ 48

(1) Náklady na úkoly nové techniky (včetně vědeckovýzkumných prací) prováděné resortním výzkumným ústavem hradí ústav z vlastních rozpočtových prostředků; u pracovišť akademií věd a vysokých škol hradí se tyto náklady z rozpočtových prostředků té organizace, do níž pracoviště patří.

(2) Náklady na pořízení dočasného pokusného zařízení, popřípadě prototypu, potřebného k řešení nebo ověřování výsledků úkolů nové techniky se financují jako neinvestiční výdaje obdobně jako náklady na úkoly nové techniky.

§ 49

(1) Náklady na úkoly, které nemají charakter úkolů uvedených v § 36 odst. 1 písm. a) až d), se uhradí z rozpočtových výdajů organizace řešitele; úhrady na tyto úkoly od objednavatele jsou rozpočtovány v příjmech organizace řešitele.

(2) Dalšími rozpočtovými příjmy jsou výsledky z realizace prototypů a pokusných zařízení financovaných podle § 36 odst. 1 a z jejich převzetí do základních prostředků organizace.

§ 50

(1) Realizace pokusných zařízení nebo prototypů se provádí nejvýše v hodnotě porovnatelného výrobku a rozdíl do výše skutečných nákladů je v organizaci řešitele nákladem na bezvýsledné pokusy.

(2) Pokusné zařízení nebo prototyp musí být zužitkovány (prodejem, převedením do základních prostředků, rozebráním apod.) nejpozději do jednoho roku po dokončení zkušebního provozu.

(3) Nevyhovují-li předaná řešení úkolů potřebám objednatele a jsou-li realizována za sníženou cenu, je v organizaci řešitele zbytek nákladů takto vyřešených úkolů nákladem na bezvýsledné pokusy.

Část VI

Závěrečná ustanovení

§ 51

Státní plánovací komise a ministerstvo financí mohou povolit výjimky z ustanovení této vyhlášky. Rovněž mohou povolit, že určité podniky se mohou řídit na zkoušku touto vyhláškou již před její účinností.

§ 52

Zrušují se všechny předpisy týkající se poměrů upravených touto vyhláškou, pokud jsou v rozporu s jejími ustanoveními.*)

§ 53

Tato vyhláška nabývá účinnosti ode dne 1. ledna 1960.

Předseda Státní plánovací komise: vz. **Půček** v. r.

Ministr financí: **Duriš** v. r.

197

SMĚRNICE

generálního ředitele Státní banky československé

ze dne 15. října 1959

o poskytování úvěru na novou techniku

Generální ředitel Státní banky československé stanoví podle § 11 odst. 3 zákona č. 83/1958 Sb., o úpravě finančního plánování a finančního hospodaření národních výborů a ostatních hospodářských organizací státního socialistického sektoru, k provedení vyhlášky ministra financí č. 66/1958 Ú. l., o poskytování úvěru Státní bankou československou a o platebním a zúčtovacím styku:

I. **Všeobecná ustanovení:**

1. Významné úkoly uložené XI. sjezdem Komunistické strany Československa všem odvětvím našeho národního hospodářství pro zvyšování hmotné a kulturní úrovně obyvatelstva a dobudování materiální a technické základny socialismu vyžadují stálé zvyšování společenské produktivity práce. Tomuto cíli, jehož může být dosaženo jen rychlým a efektivním uplatňováním nové techniky a technologie, musí maximálně napomáhat i financování a úvěrování nové techniky.
2. Státní banka československá (dále jen „banka") poskytuje podle těchto směrnic hospodářským organizacím státního socialistického sektoru (dále jen „organizace") provozní úvěr na novou techniku (dále jen „úvěr"), pokud jim dočasně nestačí vlastní, popřípadě jiné zdroje určené k tomuto účelu.†)

*) Zrušují se zejména směrnice ministerstva financí pro financování některých nákladů (výdajů) hospodářských a rozpočtových organizací (čj. 112/128 500/58 ze dne 12. května 1958).

†) Vyhláška předsedy Státní plánovací komise a ministra financí č. 196/1959 Ú. l., o zvýšení hmotné zainteresovanosti na rozvoji a zavádění nové techniky — § 39.

3. Úvěr poskytuje banka organizacím, které jsou řešiteli, výrobci a uživateli nové techniky, přičemž tímto úvěrem podporuje urychlení vývoje nové techniky a jejího zavádění zejména tam, kde jde o vysoce efektivní opatření vedoucí k odstranění úzkých profilů v zásobování, ke zvyšování produktivity práce cestou automatizace, mechanizace a chemizace a k rozšíření, zkvalitnění nebo zavedení služeb placených obyvatelstvem apod.

4. Banka poskytuje úvěr zejména na náklady spojené s výzkumem, aplikovaným výzkumem, vývojem, výrobou prototypů a záběhem nové výroby, jestliže vlastní zdroje podniku dočasně nestačí na krytí těchto nákladů.

Pro prolongaci úvěrů platí obecné předpisy.

5. Úrok z úvěru se stanoví podle zvláštních předpisů.*)

Úroky se účtují na vrub obratového účtu organizace, a to i v těch případech, kdy organizace financuje novou techniku z fondu technického rozvoje.

II. Poskytování úvěru řešitelům

6. Banka poskytuje řešiteli úvěr na nadnormativní výrobní zásoby, nedokončenou výrobu, popřípadě zásoby hotových výrobků potřebné k výzkumu, k aplikovanému výzkumu, k vývoji, k výrobě prototypů pro odběratele apod. způsobem stanoveným ve směrnicích, které platí pro úvěrování zásob v příslušném odvětví.

7. Pokud se prováděné práce financují jako náklady příštích období na novou techniku, poskytuje banka úvěr na tu část plánovaných nákladů, která převyšuje stanovený normativ, popřípadě výši vlastních zdrojů použitelných pro tento účel.

8. Výši úvěru i lhůty jeho splatnosti stanoví pobočka banky po uzavření hospodářské smlouvy v souladu s termíny v ní stanovenými.

9. Splátky úvěru vyúčtovává banka na vrub obratového účtu řešitele, nejsou-li potřebné prostředky na tomto účtě, převádí banka nesplacený úvěr na vrub účtu provozních úvěrů nesplacených ve lhůtě.

Jestliže odběratel nesouhlasí se zaplacením nákladů v případě negativního výsledku výzkumu (vývoje), nepovoluje banka prolongaci splátky úvěru.

10. Jestliže některá organizace provádí jako subdodavatel na základě hospodářské smlouvy práce pro řešitele související s novou technikou, může obdržet úvěr podle směrnic, které platí pro úvěrování zásob v příslušném odvětví.

11. Jestliže výrobcem a řešitelem je táž organizace, postupuje banka podle oddílu III těchto směrnic.

III. Poskytování úvěru výrobcům

12. Banka poskytuje úvěr výrobci na novou techniku, tj. zejména na výzkum, aplikovaný výzkum, vývoj, osvojení a zavedení nové výroby.

13. Úvěr se poskytuje jen na plánované úkoly nové techniky. Nové úkoly lze úvěrovat jen tehdy, jsou-li dodatečně zařazeny do plánu.

14. Úvěr se poskytuje na financování nákladů převyšujících zdroje ve fondu technického rozvoje, popřípadě jiné zdroje výrobce použitelné pro tento účel.*)

15. Potřebu, popřípadě splácení úvěru v průběhu roku projednává výrobce s úvěrující pobočkou v období sestavování ročního plánu, popřípadě při zařazení nového úkolu do plánu. Žádá-li výrobce o poskytnutí úvěru na delší dobu než jeden rok, projedná s ním pobočka banky předběžně lhůty, v nichž bude zahájeno splácení úvěru, i konečnou lhůtu, do níž bude úvěr splacen.

16. Před poskytnutím úvěru pobočka banky prověřuje, jakým způsobem výrobce používá vlastních prostředků na novou techniku a zda jsou tyto prostředky plně vyčerpány plánovanými akcemi nové techniky.

17. Banka poskytuje úvěr a požaduje jeho splácení na podkladě plánu potřeby zdrojů na novou techniku, který výrobce předkládá nejpozději do 15 dnů od začátku každého čtvrtletí (příloha č. 1).

Pokud během roku nedochází k odchylkám od ročního plánu potřeby, popřípadě splátek úvěru, postupuje pobočka banky v dohodě s výrobcem podle celoročního plánu a předložení čtvrtletních plánů nepožaduje.

18. Výrobce může čerpat úvěr jen na proplácení těch akcí, které je oprávněn financovat z fondu technického rozvoje.**) Poskytnuté úvěry se převádějí na účet fondu technického rozvoje podle dispozic podniku.

Účet fondu technického rozvoje se úrokuje stejnou sazbou jako obratový účet.

19. Pobočka banky poskytuje úvěr i při vzniku úvěru nesplaceného ve lhůtě, popřípadě při zavedení zvláštního způsobu úvěrování anebo při vyhlášení výrobce za neschopného placení, pokud tento výrobce plní řádně úkoly související s novou technikou. V takovém případě se poskytovaný úvěr i nadále převádí na účet fondu technického rozvoje.

20. Ředitel pobočky povoluje úvěr na novou techniku nejdéle na dobu dvou let: ve výjimečných případech, kdy jde o řešení zvlášť složitých úkolů nové techniky, může — se souhlasem ředitele krajské pobočky — povolit úvěr až na dobu pěti let.

Při povolení úvěru musí pobočka banky přihlédnout k tomu, aby úvěr byl splacen dříve, než dojde k technickému zastarání nového výrobku.

21. Splátky úvěru stanoví pobočka banky v souladu se čtvrtletními plány potřeby zdrojů na novou techniku. Splatné úvěry vyúčtovává banka na vrub prostředků, které jsou soustředěny na účtě fondu technického rozvoje; nejsou-li dostatečné prostředky na tomto účtě, vyúčtovává je na vrub obratového účtu výrobce.

22. Pokud výrobce nemá dostatek vlastních prostředků k splácení úvěru, převádějí se nesplacené úvěry na účet provozních úvěrů nesplacených ve lhůtě.

---

*) Oddíl III č. 1 přílohy k vyhlášce ministra financí č. 67/1958 Ú. l., o úrokových sazbách.

*) Vyhláška předsedy Státní plánovací komise a ministra financí č. 196/1959 Ú. l. — § 40.

**) Vyhláška předsedy Státní plánovací komise a ministra financí č. 196/1959 Ú. l. — § 41.

Má-li výrobce provozní úvěr nesplacený ve lhůtě, vyúčtovává banka splátky úvěru na novou techniku nesplaceného ve lhůtě jednak z prostředků zúčtovaných do fondu technického rozvoje, jednak z obratového účtu.

23. Výrobci, který financuje novou techniku formou nákladů příštích období, poskytuje banka úvěr na tyto náklady, pokud převyšují stanovené normativy na financování nové techniky. Výrobce projedná s pobočkou banky plánovanou výši nákladů na novou techniku, výši nákladů, které budou kryty prostředky vlastními a vlastním podobnými, a potřebu úvěru při sestavování celoročního plánu; na počátku každého čtvrtletí předkládá plán nákladů příštích období na novou techniku (příloha č. 2).

24. Úvěry poskytované podle bodu 23 převádí pobočka banky podle dispozic výrobce na obratový účet. Splátky úvěru vyúčtovává banka na vrub obratového účtu a nemá-li výrobce potřebné prostředky, na vrub účtu provozního úvěru nesplaceného ve lhůtě. Při vzniku úvěru nesplaceného ve lhůtě a při zavedení zvláštního způsobu úvěrování anebo při vyhlášení výrobce za neschopného placení banka nezastavuje poskytování úvěru za předpokladu, že jsou řádně plněny plánované úkoly nové techniky. Lhůty splatnosti se stanoví způsobem uvedeným v bodě 20.

IV. Poskytování úvěru uživatelům nové techniky

25. Banka poskytuje uživatelům nové techniky úvěr na náklady spojené se záběhem nové výroby, popřípadě osvojením technologie nové výroby za podmínek uvedených v bodech 12 až 24.

V. Poskytování úvěru na mzdy pro dotování prémiového fondu

26. Jestliže bude nedostatek prostředků k úhradě prémií vyplácených podle §§ 7 až 15 a 17 vyhlášky předsedy Státní plánovací komise a ministra financí č. 196/1959 Ú. l., může pobočka banky povolit na žádost organizace potvrzenou jejím nadřízeným orgánem úvěr na mzdy podle směrnic Státní banky československé č. 104/1958 Ú. l., o poskytování úvěrové výpomoci a uplatňování sankcí, s odchylkami uvedenými v bodě 27.

27. Pobočka banky:

a) poskytuje tento úvěr za předpokladu, že není možno zajistit dotaci prémiového fondu z vlastních oběžných prostředků ani dotaci od nadřízeného orgánu, popřípadě ani převodem části prémiového fondu od odběratele;

b) projedná s organizací očekávanou tvorbu prémiového fondu a způsob splácení úvěru a v případě potřeby i opatření ke zlepšení hospodaření, která jsou předpokladem dotování prémiového fondu;

c) stanoví lhůty splatnosti úvěru v souladu s očekávanou tvorbou prémiového fondu nejdéle však do konce běžného kalendářního roku. Ve výjimečných, zvlášť závažných případech je možno povolit splatnost úvěru až do konce příštího kalendářního roku;

d) vyúčtovává splátky úvěru na vrub účtu prémiového fondu, při nedostatku prostředků na tomto účtě na vrub obratového účtu; při nedostatku prostředků na tomto účtě převádí pobočka banky úvěr na účet provozních úvěrů nesplacených ve lhůtě;

e) může požadovat splacení úvěru i před stanovenými lhůtami splatnosti, jestliže má organizace v prémiovém fondu volné prostředky.

VI. Kontrola využití a zajištění úvěru

28. Pobočka banky namátkově kontroluje:

a) u řešitele dodržování lhůt stanovených pro výzkum, aplikovaný výzkum a vývoj, popřípadě lhůt pro výrobu prototypů,

b) u výrobce dodržování lhůt stanovených pro výzkum, aplikovaný výzkum, vývoj, osvojení a zavedení nové výroby,

c) u uživatele dodržování lhůt stanovených pro záběh nové výroby, osvojení technologie nové výroby apod.

Zjistí-li pobočka banky nedodržování lhůt plánovaných pro novou techniku nebo jiné nedostatky, projedná s organizací opatření k zjednání nápravy. Jestliže tato opatření nejsou plněna, postupuje pobočka banky podle směrnic Státní banky československé č. 104/1958 Ú. l.

29. Pobočka banky provádí prověrku zajištění úvěru:

a) u řešitele způsobem uvedeným ve směrnicích, podle nichž jsou úvěrovány zásoby v příslušném podniku,

b) u výrobce, u něhož technický rozvoj je financován formou nákladů příštích období, na základě údajů o tom, kolik v nákladech příštích období činí náklady na technický rozvoj a v jaké výši je tato položka financována z vlastních prostředků,

u výrobce, u něhož technický rozvoj je financován z fondu technického rozvoje na základě údajů o nákladech na technický rozvoj financovaných z fondu technického rozvoje.

Tyto údaje předkládá výrobce pobočce banky současně s účetními výkazy,

c) u uživatele obdobně jako pod písmenou b).

VII. Závěrečná ustanovení

30. Výjimky a odchylky z ustanovení těchto směrnic povoluje generální ředitel banky.

31. Podnikům určeným ústředím banky je možno poskytnout úvěr podle zásad těchto směrnic již před jejich účinností.

32. Tyto směrnice nabývají účinnosti ode dne 1. ledna 1960.

Generální ředitel:

dr. **Pohl** v. r.

Příloha č. 1

Plán potřeby zdrojů na novou techniku na ..... čtvrtletí 19.....

	V jednotlivých měsících			Celkem
Potřeba zdrojů na novou techniku				
Zdroje fondu technického rozvoje a) b) c)				
Rozdíl potřeba úvěru splátky úvěru				

Organizace:

Úvěrující pobočka: .....

razítko a podpisy

Dne:

Příloha č. 2

Plán nákladů příštích období na novou techniku na..... čtvrtletí 19.....

	V jednotlivých měsících			Celkem
Náklady příštích období				
Z toho náklady na novou techniku				
Vlastní a jim podobné prostředky použité na novou techniku				
Potřeba úvěru				
Splátky úvěru				

Organizace:

Úvěrující pobočka: .....

razítko a podpisy

Dne:

Vydavatel: Ministerstvo vnitra. — **Tiskne:** Knihtisk 1, národní podnik v Praze 1, Malá Strana, Karmelitská 6. — **Redakce a administrace:** Praha 1, Malá Strana, Tržiště č. 9. Telefon č. 498-41—49. — Předplatné na celý rok Kčs 60,—, na půl roku Kčs 30,—, na čtvrt roku Kčs 15,—. Předplácet lze na dobu nejméně čtvrt roku, vždy jen od 1. každého měsíce — Zrušení odběru uznává se jen ke konci každého měsíce, nejpozději 8 dní před stanoveným datem. — Frankované reklamace se uznávají, jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamovaného čísla. — Účet Státní banky čs. m. pob. Praha 3, účet číslo 322-5320. — Novinová sazba povolena poštovním úřadem Praha 022, číslo 313-347-Be-55. —
Dohlédací poštovní úřad Praha 022.